

ශ්‍රේණිය - 8

විෂය - ගණිතය

නිපුණතාවය-

13. විවිධ ක්‍රම විධි ගවේශනය කරමින් ප්‍රායෝගික අවස්ථා සඳහා පරිමාණ රූප භාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම -

13.2 පරිමාණ රූප ඇසුරින් පරිසරයේ විවිධ පිහිටීම් විමර්ශනය කරයි.

පාඩම- 28. පරිමාණ රූප

අන්තර්ගතය - ඩී. අයි. කොලඹගේ - මහ / කුරුදුවත්ත රාජකීය විද්‍යාලය

සැකසුම - අයි. පී.හෙට්ටිච්චේවා, සම්පත් දායක , ගම්පොල අධ්‍යාපන කලාපය

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ ගණිත ශාඛාව හා මධ්‍යම පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුවේ ඒකාබද්ධ වැඩ සටහනකි

28. පරිමාණ රූප

මෙම පාඩම අධ්‍යයනය කිරීමෙන් ඔබට ,

- පරිමාණ රූපයක් යනු කුමක්දැයි හඳුනා ගැනීමට
- යම් පරිමාණයකට ඇදී විවිධ හැඩති සරල රේඛීය තල රූපවල පරිමාණ රූපයේ මිනුම්වලට අනුරූප සැබෑ රූපයේ මිනුම් ගණනය කිරීමට සහ
- විවිධ සරල රේඛීය තල රූපවල සැබෑ මිනුම් දී ඇති විට දෙන ලද පරිමාණයකට අනුව පරිමාණ රූපය ඇඳීමට

හැකියාව ඔබට ලැබේ.

28.1 හැඳින්වීම

ඔබට

- පොල් ගසක්
- නිවසක්
- මිනිස් රූපයක්
- කුඹියෙක්
- මිනිස් සෙසලයක් ඇඳීමට සිදු වුවහොත්

ස්වභාවික ප්‍රමාණයට ඇඳීමට නොහැකිය.

ඒවා කුඩා කර හෝ විශාල කර ඇදිය යුතුය. ඒ සඳහා ඔබට පරිමාණයකට අනුව රූපයක් ඇඳීමට සිදු වේ.

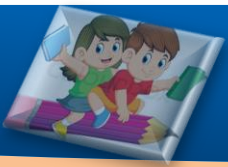
28.2 පරිමාණයක් ලෙස දැක්වීම

- පරිමාණයක්
1. විස්තර කිරීමක් ලෙස
  2. සංඛ්‍යාමය සම්බන්ධක් ලෙස
  2. අනුපාතයක් ලෙස දැක්විය හැකිය.

අන්තර්ගතය - ඩී. අයි. කොලඹගේ - මහ / කුරුදුවත්ත රාජකීය විද්‍යාලය

සැකසුම - අයි. පී.හෙට්ටිභේවා, සම්පත් දායක , ගම්පොල අධ්‍යාපන කලාපය

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ ගණිත ශාඛාව හා මධ්‍යම පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුවේ ඒකාබද්ධ වැඩ සටහනකි

නිදසුන 01

1 cm කින් 100 cm ක් නිරූපණය වේ. මෙය අනුපාතයක් ලෙස 1 : 100 දැක්විය හැකිය

නිදසුන 02

1 cm කින් 3 cm ක් දැක්වීම

1 cm → 3 cm

1 : 3

නිදසුන 03

1 cm කින් 2 m ක් දැක්වීම

මෙසේ අනුපාතයක් ලෙස දැක්වීමට එකම ඒකකයකින් තිබිය යුතුය

1 cm → 200 cm

1 cm → 200 cm

1 : 200

නිදසුන 04

2 cm කින් 3 m ක් දැක්වීම

මෙසේ අනුපාතයක් ලෙස දැක්වීමට එකම ඒකකයකින් තිබිය යුතුය

2 cm → 300 cm

1 cm → 150 cm

1 : 150

නිදසුන 05

2 cm කින් 5 m m ක් දැක්වීම

මෙසේ අනුපාතයක් ලෙස දැක්වීමට එකම ඒකකයකින් තිබිය යුතුය

2 cm → 5 mm

20 mm → 5 mm

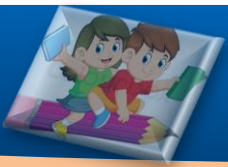
20 : 5

4 : 1

අන්තර්ගතය - ඩී. අයි. කොලඹගේ - මහ / කුරුදුවත්ත රාජකීය විද්‍යාලය

සැකසුම - අයි. පී.හෙට්ටිභේවා, සම්පත් දායක , ගම්පොල අධ්‍යාපන කලාපය

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ ගණිත ශාඛාව හා මධ්‍යම පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුවේ ඒකාබද්ධ වැඩ සටහනකි

අභ්‍යාස 01

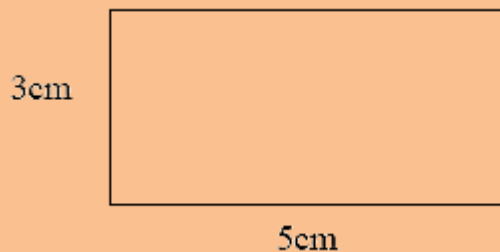
01. පහත එක් එක් පරිමාණය අනුපාතයක් ලෙස දැක්වන්න

- I. 1 cm කින් 5 cm ක් දැක්වීම
- II. 1 cm කින් 25 cm ක් දැක්වීම
- III. 3 cm කින් 60 cm ක් දැක්වීම
- IV. 20 cm කින් 2 cm ක් දැක්වීම
- V. 1 cm කින් 1 m ක් දැක්වීම
- VI. 5 cm කින් 1 m ක් දැක්වීම
- VII. 2 cm කින් 5 m ක් දැක්වීම
- VIII. 3 cm කින් 1 cm ක් දැක්වීම
- IX. 5 cm කින් 5 mm ක් දැක්වීම
- X. 4 cm කින් 1 km ක් දැක්වීම

28.3 පරිමාණය දී ඇති විට පරිමාණ රූපයේ දිගකට අනුරූප පරිමාණ රූපයේ දැක්වෙන දිග ගණනය කිරීම

නිදසුන 1

1 : 20 පරිමාණයට අදින ලද සාප්පකෝණාස්‍රයක් පහත දැක්වේ.

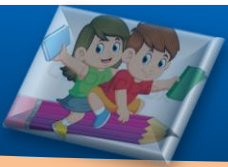
$$\text{සාප්පකෝණාස්‍රයේ සැබෑ පලල} = 20 \times 3 \text{ cm} = 60 \text{ cm}$$

$$\text{සාප්පකෝණාස්‍රයේ සැබෑ දිග} = 20 \times 5 \text{ cm} = 100 \text{ cm} = 1 \text{ m}$$

අන්තර්ගතය - ඩී. අයි. කොලඹගේ - මහ / කුරුදුවත්ත රාජකීය විද්‍යාලය

සැකසුම - අයි. පී.හෙට්ටිභේවා, සම්පත් දායක , ගම්පොල අධ්‍යාපන කලාපය

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ ගණිත ශාඛාව හා මධ්‍යම පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුවේ ඒකාබද්ධ වැඩ සටහනකි

නිදසුන 2

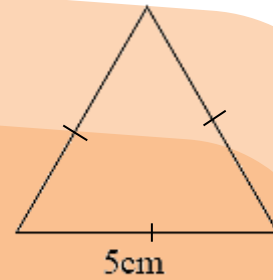
1 : 20 පරිමාණයට අදින ලද සමපාද ත්‍රිකෝණයක් රූපයේ දැක්වේ.

පරිමාණ රූපයේ 1 cm කින් දැක්වෙන සැබෑ දිග මීටරවලින් සොයමු.

1 : 200 නිසා

$$\begin{aligned} \text{පරිමාණ රූපයේ } 1 \text{ cm කින් සැබෑ දිග} &= 200 \text{ cm} \\ &= 2 \text{ m} \end{aligned}$$

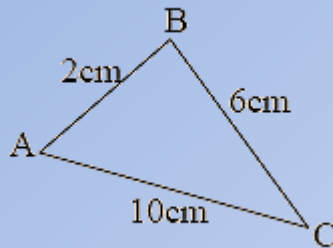
$$\begin{aligned} \therefore 5 \text{ cm කින් දැක්වෙන සැබෑ දිග} &= \\ 5 \times 2 \text{ m} &= \\ &= 10 \text{ m} \end{aligned}$$

1:200

අභ්‍යාස 02

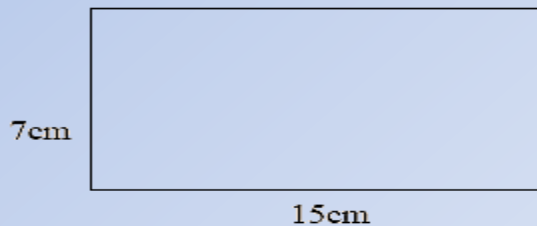
1.

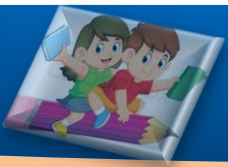
1 : 500 පරිමාණයට අදින ලද ත්‍රිකෝණයක පරිමාණ රූපයක් දැක්වේ.

- i. පරිමාණ රූපයේ 1 cm මගින් දැක්වෙන සැබෑ දිග මීටරවලින් සොයන්න
- ii. AB පාදයේ සැබෑ දිග සොයන්න.
- iii. BC පාදයේ සැබෑ දිග සොයන්න.
- iv. AC පාදයේ සැබෑ දිග සොයන්න.

2. 1 : 300 පරිමාණයට අදින ලද පරිමාණ රූපයක් පහත දැක්වේ.

1:300

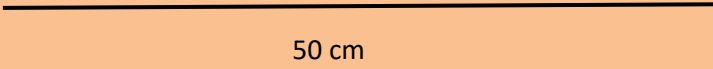
- i. පරිමාන රූපයේ 1 cm මගින් දැක්වෙන සැබෑ දිග මීටරවලින් සොයන්න
  - ii. සෘජුකෝණාස්‍රයේ සැබෑ දිග සොයන්න.
  - iii. සෘජුකෝණාස්‍රයේ සැබෑ පළල සොයන්න.
  - iv. සෘජුකෝණාස්‍රයේ වර්ගඵලය සොයන්න.
3. 1 : 500 පරිමාණයට ඇද ඇති පාසල් බිම් සැලැස්මක
- i. කාර්යාලය හා ක්‍රීඩා පිටිය අතර දුර 30 cm වේ. එහි සැබෑ දුර මීටරවලින් සොයන්න.
  - ii. පුස්තකාලය හා ආපනශාලාව අතර දුර 25 cm නම් සැබෑ දිග මීටරවලින් සොයන්න
  - iii. බුදු මැදුර හා ලීද අතර දුර 200 m නම් පරිමාණ රූපයේ එම දුර සෙන්ටි මීටරවලින් සොයන්න

28.4 පරිමාණ රූප ඇඳීම

පරිමාණ රූපයක් ඇඳීමේදී සැබෑ රූපයට අනුව අභ්‍යාස පොතේ නිරූපණය කළ හැකි පරිදි වන සුදුසු පරිමාණයක් තෝරා ගත යුතුය. තවද පරිමාණ රූපය කුඩා නොවන පරිදි විය යුතුය.

නිදසුන

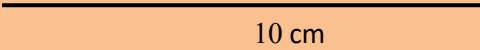
50 cm දිග සරල රේඛා ඛණ්ඩයක් පහත දැක් වේ.

ඉහත රේඛා ඛණ්ඩය පරිමාණයට ඇඳීමට අවශ්‍ය නම් ඒ සඳහා සුදුසු පරිමාණයක් තෝරා ගත යුතුය

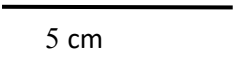
- 1 cm මගින් 5 cm පරිමාණයක් තෝරා ගත් විට

50 cm දිග වූ රේඛා ඛණ්ඩයේ පරිමාණ රූපයේ දිග = $\frac{50}{5} = 10 \text{ cm}$

- 1 cm මගින් 10 cm පරිමාණයක් තෝරා ගත් විට

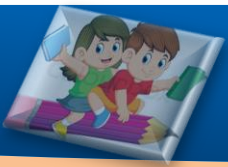
50 cm දිග වූ රේඛා ඛණ්ඩයේ පරිමාණ රූපයේ දිග = $\frac{50}{10} = 5 \text{ cm}$

අන්තර්ගතය - ඩී. අයි. කොලඹගේ - මහ / කුරුදුවත්ත රාජකීය විද්‍යාලය

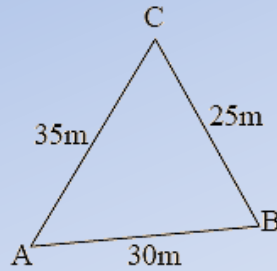
සැකසුම - අයි. පී.හෙට්ටිභේවා, සම්පත් දායක , ගම්පොල අධ්‍යාපන කලාපය

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ ගණිත ශාඛාව හා මධ්‍යම පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුවේ ඒකාබද්ධ වැඩ සටහනකි

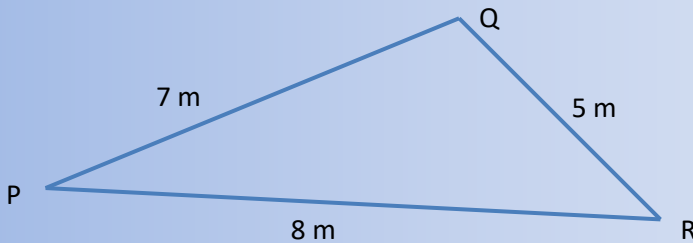

අභ්‍යාස 03

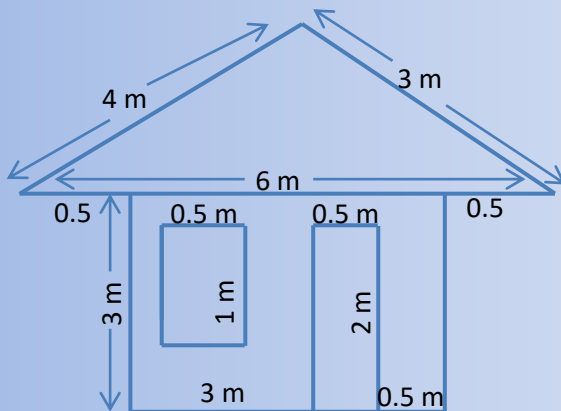
- 1. පහත දැක්වෙන ත්‍රිකෝණය සඳහා පරිමාණ රූපය නිර්මාණය කරන්න. ඒ සඳහා 1 cm මගින් 5m පරිමාණය තෝරා ගන්න.

- 2. කවකඩුව හා සරල දාර භාවිතා කරමින් දී ඇති ත්‍රිකෝණයේ පරිමාණ රූපය නිර්මාණය කරන්න.

- 3. සුදුසු පරිමාණයක් තෝරා ගනිමින් පහත රූපයේ පරිමාණ රූපය නිර්මාණය කරන්න.

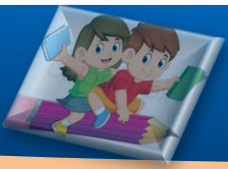

වැඩිදුර අභ්‍යාස - පෙළපොතෙහි 28.1 , 28.2, 28.3 අභ්‍යාස

අන්තර්ගතය - ඩී. අයි. කොලඹගේ - මහ / කුරුදුවත්ත රාජකීය විද්‍යාලය

සැකසුම - අයි. පී.හෙට්ටිභේවා, සම්පත් දායක , ගම්පොල අධ්‍යාපන කලාපය

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ ගණිත ශාඛාව හා මධ්‍යම පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුවේ ඒකාබද්ධ වැඩ සටහනකි

පිළිතුරු

අභ්‍යාසය 1

- (i) 1 : 5
- (ii) 1 : 25
- (iii) 1 : 20
- (iv) 10 : 1
- (v) 1 : 100
- (vi) 1 : 20
- (vii) 1 : 250
- (viii) 3 : 1
- (ix) 10 : 1
- (x) 1 : 25000

අභ්‍යාසය 2

- 1.
  - (i) 5 m
  - (ii) 10 m
  - (iii) 30 m
  - (iv) 50 m
- 2.
  - (i) 3 m
  - (ii) 45 m
  - (iii) 21 m
  - (iv) 945 m²
- 3.
  - (i) 150 m
  - (ii) 125 m
  - (iii) 4 cm

අන්තර්ගතය - ඩී. අයි. කොලඹගේ - මහ / කුරුදුවත්ත රාජකීය විද්‍යාලය

සැකසුම - අයි. පී.හෙට්ටිභේවා, සම්පත් දායක , ගම්පොල අධ්‍යාපන කලාපය

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ ගණිත ශාඛාව හා මධ්‍යම පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුවේ ඒකාබද්ධ වැඩ සටහනකි